

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmes-ti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apeliokėje...\$4.00
Užrubežyje metams...\$4.25
Vienas numeris..... 3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No. 69 251

Delko Amerika kariauja

PREZIDENTO ATSIŠAUKIMAS Į RUSIJĄ.

Tapo paskelbtas prez. Wilsono atsišaukimas į Rusiją. Atsišaukime pranešama delko Amerika stoji karėn ir ko Amerika tikisi iš Rusijos. Tuomet atsišaukimo prezidentas norėjo Rusijos visuomenę ir valdžią priręngti atvažiuojančiai Amerikos komisijai, kuri dabar jau pyška per Siberiją.

Prezidentas apreiškia: "Amerikos padėjimas šioje karėje taip aiškiai išsklota, kad negalima atleisti už klaidingą spurtimą. Jai (Amerikai) nerūpi nei pasipelnėti nei save išaugštinti. Ji kariauja nei dėl jokio sau patogumo nei dėl jokio saumelio tikslų, bet ji kariauja dėl paliosavimo tautų visur nuo autokratiškos spėkos užpuolimo."

"Jokia teritorija negali pereiti iš rankų į rankas, kaip tik tam, kad užtikrintų progą tiems, kurie jo gyvena, laisvai plėtoti savo gyvenimą."

Prezidentas taipgi apreiškia, jog lotikių kontribucijų negali būti, kaip tik atlyginimas už padarytas skriaudas, senoviški rubežiai negali pasilikti, nes jie buvo dabartinės karės priežastimi, rubežiai turi taip būti nustatyti, kad neatsikartotų panaši baisenybė ateityje.

GIRIA ATSIŠAUKIMĄ.

Rusijos laikraštis Novoje Vremia giria prez. Wilsono atsišaukimą į Rusiją ir sako, jog jo kopija turi būti pateikta kiekvienam kareiviui, darbininkui ir ūkininkui.

KETINA REZIGNUOTI.

Rusijos Teisybės (justicijos) ministeris Perevievas ketina rezignuoti. Jis ministrų susirinkime pasakė, jog dabar Rusijos kalėjimai prigrūsti įtartiniais senosios valdžios šalininkais. Sakė, jog pagal dabartinę dalykų stovį, tie kaliniai neturės progos pasiteisinti, nes jų dalykai nebus jokio teismo nagrinėjami. Ir tie kaliniai gali užsilikti uždaryti iki gyvos galvos. Be to, nurodinėjo ministras, daugelis atkeršydami už visokius asmeniškų kivirčius, skundė ir intarinėjo nekaltus. Ir jie buvo uždaryti kalėjimams. Kai kurie buvo uždaryti vien dėlto, jog jie buvo monarchiško surėdymo politikieriai. Prie tokio dalykų stovio daroma be galo daug neteisėbių ir dangėlis be reikalo kencia. Todėl ministras sakė, jog tie naujos valdžios politiški prasiškaltėliai turi būti teisiami. Jei su tuo kiti ministeriai nesutiks, tai jis rezignuosias.

Rusijos Kišeneve suareštuota 2 Austrijos generolai, 10 oficerių ir 15 kareivių. Jie apreiškė, jog esą taikos delegatai ir nori matyti Darbininkų ir Kareivių Tarybą. Petrogrado valdžia liepė tuos suareštuoti tuos "taikinkus."

LIETUVIŲ REIKALAI WASHINGTONE.

"Boston American" birželio 10 d. paskelbė, jog nuo Amerikos lietuvių Washington State Departamente pateikta deklaracija, kurioje Suv. Valstijų valdžios prašoma užtarti Lietuvą, remti jos neprisigulmę ir išsaugoti ją nuo Vokietijos bei Lenkijos globos. Deklaraciją pateikė Amerikos Lietuvių Taryba.

PRITARĖ KARĖS TĖSIMUI

Petrograde laikė kongresą Rusijos ūkininkų delegatai. Kongresas perleido rezoliuciją, kurioje išreiškia, jog ūkininkai nori taikos be pažeminančių prijungimų ir kontribucijų ir su teise tautos apsispręsti. Kongresas pripažįsta be jokio išsisukinėjimo Rusiją turi tęsti karę.

Tuo pat laiku Petrograde buvo vaizdos, pramonės ir bankų susivienijimo kongresas. Jame prakalbas laikė Belgijos ir Francijos atstovai. Galop priimta rezoliucija, kurioje išreiškia viltis, jog ši karė bus taktininkų laimėta.

Kronstadtas, kurs raudonųjų socialistų vedamas, buvo apsišaukęs neprisigulmę vėl pasidavė po laikinosios valdžios globa. Ten rasta prigrusta kalėjimai įvairių prasiškaltėlių prieš raudonuosius. Su tais prasiškaltėliais raudonieji elgėsi negeriau už senąją valdžią.

PRIPAŽISTA TAUTOMS LAISVĖ.

Rusijos ūkininkų kongresas priėmė rezoliuciją, kurioje pripažįstama "Federalė Respublika ant demokratijos pamatų." Tai yra Rusijos tautos sulyg tos respublikos turėtų plačią laisvę, bet visgi būtų Rusijos dalimis.

KVIETĖ PRIE TAIKOS.

Vokietijos rytinio fronto armijų vadas beveliu telegrafu buvo atsiuntęs Rusijos armijų vadams pakvietimą prie taikos. Pranešė, jog tarp Rusijos ir Vokietijos galėtų įvykti garbinga taika. Girdi galėsia jos neskelbti ir taktininkai būtų galėję manyti, kad Rusija neišsisto iš jų eilių.

Rusijos vada netik atmetė pasiūlymą, bet paskelbė jodošiška vokiečių gudrumą. Darbininkų ir Kareivių Taryba išleido į armiją atsišaukimą, primindama apie vokiečių taikos pasiūlymą ir nurodė kas iš to būtų galėję išeiti. Vokiečiai susitaikė dėl akių su rusais, būtų pliekę taktininkus Francijoje, o ten apsidirbę, būtų vėl atsigręžę prieš Rusiją ir čia būtų Nikolajui sugrąžinę sostą.

Baisi nelaimė kasykloj

Butte, Mont. — Speculator kasykloj pereitą pėtnyčią ištiko gaisras. Išėjimo vietos užgriuvo. Arti 200 mainierių liko po žeme. Gyvasties gelbėjimui dirba iš vių spēkų. Atkasė 50 lavonų. Bet vėliau atkasė 28 gyvus mainierius. Tai atsirado biskutis vilties kitus nelaimingus išgelbėti. Bet žinoma maža tėra viltis. Užgriūtųjų randasi kur kas giliau, negu išmintieji lavonai. Gyvieji rasti giliau, tai dar giliau esantieji gal visi tebėra gyvi.

DIDIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Nikoragvoj nedidelę viduržemės Amerikos respubliką buvo bausis žemės drebėjimas. Žemės drebėjimas prasidėjo birželio 8 d. Respublikos sostinė San Salvador ir daug kitų miestelių aplinkui išgriauta. Sostinėj namų liko tik apie 100. Kartu su žemės drebėjimu kilo gaisras ir daug gėrybių sunaikino. San Salvador turėjo 64000 gyventojų.

ŠĖTONIŠKAS DARBAS.

Springfield, Mo. — Pusanteros savaitės atgal razbaininkai pavogė vietos bankininko Keet'o vaikutį, 14 mėnesių amžiaus. Paskui ant rytojaus juodrankiai atsuntė bankininkui laišką reikalaujanti už vaiką \$6.000 ir nurodė kokioj vietoj bus duotas signalas ir vaikas sugrąžintas. Bankininkas automobiliumi dūmė nurodytą vietą, lydimas savo prietelių ir-gi automobilio. Bet tuo tarpu ištiko bausis lietus ir didi viesula. Bankininkas nurodytoj vietoj buvo per visą naktį ir nematė signalo. Galop birželio 9 d. kūdikis rastas negyvas vienos apleistos farmos šulinyje. Miestelio gyventojai baisiai intužė ant bausis darbo papildytojų. Pasirėngė juodrankius nulinčiuoti. Policija buvo pagavus keletą intartų ir vienas buvo kariaimas ir vis gynėsi. Tai tapo uždarytas kalėjimas.

Nelaimingo kūdikio motina vos gyva iš širdgelos.

JAPONIJA ŠEIMININKAUJA CHINIJOS.

Japonija pradėjo daug kariuomenės siųsti Chinijon, kur kilo maištai. Japonai jau ten pradėjo šeiminkauti. Japonijos valdžia pasakė, jog Europoj ne kiek tegalės gelbėti, nes jai dabar rūpi Chinija.

Šitokių dalykų visai nesitiekėjo Europos ir Amerikos valdžios. Joms nesinorėjo, kad Japonija išponiavotų Chinijoj. Knuomet Suv. Valstijos stoji karėn, tai prez. Wilson pakvietė kitas valstybes pertraukti diplomatinis ryšius su Vokietija ir stoti karėn prieš ją. Tai Amerikos ambasadorius Pekine, tuoj emė gundyti Chinijos valdžią stoti prieš Vokietiją. Mat Amerikos ambasadorius nurodė, jog taip padarius Chinija turės taikos konferencijoj atstovą ir apgis savo kraštą. Chinijos valdžia paklausė. Bet tuo tarpu kila sumišimas namie ir Japonija kišasi. Tai mat ko ypač nenorėta, tas atsitiko.

AMERIKOS KARIUOMENĖ EUROPOJ.

Pirmoji kariuomenė iš Suv. Valstijų jau pasiekė Europą. Gen. Pershing su savo štabu jau buvo Londone ir buvo visinti pas Anglijos karalių.

Keletas Amerikos oficerių jau atvyko į Franciją ir daro prisirengimus sutvarkyti 40.000 Suv. Valstijų kareivių, kurie ūmu laiku atplauks į Francijon.

Po neilgo poilsio Amerikos kariuomenė tuoj bus pastatyta ugnin.

SUGRĮŽO.

Iš Suv. Valstijų limingai sugrįžo Londonan Balfour, Anglijos užsienio reikalų sekretorius.

BADO ŠMĖKLA NUSILINKUS.

Anglijos maisto kontrolės departamento sekretorius paskelbė, jog Anglijoj bado šmėkla nuslinkus. Taip atsitiko ypač delto, kad Suv. Valstijos paskubo pagelbon.

DARO PLENUIS DIDŽIUJAI KONGRESUI.

Nusikrtoji komisija išdirbtį pleną sušaukimo Įsteigiamoj Rusijos seimo jau pradėjo savo posėdžius. Pirmame posėdyje kalbėjo premieras princas Lvov.

Vokietijoj vienas iš trijų darbininkų turi valdžios bondsą.

Paskola lėtai eina

Suv. Valst. valdžia šiuo tarpu skolinasi iš žmonių pinigų karės vedimui. Šiuo kartu nori pasiskolinti \$2.000.000.000. Izdo sekretorius McAdoo birželio 8 d. paskelbė, jog li-gišiol surinkta jau \$1.300.000.000. Todėl dar trūksta \$7.000.000.000. O paskola užsidaro jau birželio 15 d. Nedaug laiko beliko. Tai valdžia su-burzdavo pavyrti agitaciją. Izdo sekretorius ir važinėja su agitacija už paskolą.

Suv. Valstijų valdžia mažesni nuosimti temoka už paskolą negu kitos kariaujančios valstybės. Be to šios šalies valdžia kur kas mažesnę turi skolą, negu kitos kariaujančios valstybės. Suv. Valstijose valdžios skolos ant kiekvieno gyventojų-vyro, moters ir vaiko — atsieina po \$10. T.

Geriausias laikas pasivažinėjimui.

Važiukite "Darbininko" automobiliumi, nes tai puikiausias "Overland" firmos, septyniems žmonėms važiuoti.

I šliubą važiuodami, imkite "Darbininko" automobilį.

Kam reikia kūdikis prie krikšto vežti — užsakykite "Darbininko" automobilį.

NAUDOKIS PROGA — TAUPYK PINIGUS.

Užsakykite iš anksto, jeigu norite važiuoti gražiausiu "Darbininko" automobiliumi, kuris lekia vėjų greitumu.

Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu: 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Visai nusmuko.

AMERIKOS SOCIALIZISTŲ PARTIJA BAIGIA GRIUTI.

Jau buvo paskelbta apie tai, jog žymus Amerikos socialistas John Spargo išstojo iš partijos. Dabar jis New York Times'o korespondentui papasakojo savo pažiūras ir socializmo ir griuvimą Amerikos socialistų partijos. Iš Spargo pasakojimo aiškiai matosi, jog Amerikos socialistų partija suirs. Paklausykime paties Spargo. Jis sako:—

"Del skirtumo pažiūrų tarp socialistų ir karę tūkstančiai socialistų išstojo iš partijos. Bet ne vien del to ir del kitų priežasčių galima pasakyti, jog Socialist Party yra jau pilnai nusmukus. Tą aš sakau nejuokaudamas. Apie tai jau aš nuo senai užsiu. Jau partijos tarybose. Apie tai sakydavau partijos viršininkų susirinkimuose. Nurodinėjau, jog partijos veikimo būdai pasenę. Tai matote, jog tą sakau ne vien po intekme vėlesniųjų nuotikių.

Partija neįstengė prisitaikinti prie Amerikos gyvenimo ir patyrimo. Tai nėra partija, o tik sekta."

Toliau jis nurodo, jog socialistai save vadino marksistais, bet nieko nežino apie Markso dvasią. Be to Markso dėsniai reikalauja patikrinti, mo, kad pritaikinti prie atsimainiusių gyvenimo sąlygų. Sakė:—

"Jau gentkartė praslinko, kaip gyveno Karolis Marksas. Jis nebuvo matęs stryktario, nevartojo telefono, nematė au-

tomobiliaus, nei-gi garinio plūgo. Nieko nežinojo apie bevielį telefoną, X-spindulius, nebuvo nieko girdėjęs apie orlaivius, nes tai buvo tik romansisto svajonė. Tie apibendrinimai, kuriuos išvedė Marksas savo amžyje, apskritai sakant netinka šioms laikams, nebent tam tikri pataisymai bus padaryti, kurių reikalauja dabartinis gyvenimas.

Yra visiems bendrų reikalų.

"K. Marksas tvirtino būk socialė evoliucija eina per kovą priešingų ekonomiskų klesų. Tą svarbų socialį įstatymą daugelis socialistų partijos vadų paverčia į grubią formulą. Jie tvirtina, jog jokių bendrų reikalų tarp darbdavių ir darbininkų nėra."

Či Spargo priveda, jog socialistų suvažiavime St. Louise Seidel nurodė, kad yra bendrų visiems reikalų ir pasakė, jog žmonių sveikata visiems be skirtumo rūpi. Ir daugelis socialistų tą aiškų faktą užginčijo, užginčijo vien delto, kad tai priešintūs socializmo teorijai.

Tvers naują partiją.

Spargo pasakė, jog Amerike bus tveriamą naują socialistų partiją, kuri nesivaržys supelėjusiais senais principais, bet taikinsis prie Amerikos gyvenimo ir dvasios. Tikis, jog pasisekimas bus. Gaunąs kūrvas laiškų, kuriuose pritariama ta msumanymui.

Galutinai smunka.

Spargo sako, jog dabartinė Socialist Party visai smunka. Vėliausias partijos raportas rodo, jog narių būturinti vos 70.000. O iš jų 29.000 svetimačiai — finai, latviai, lenkai, vokiečiai. (Lietuvių Spargo nepaminėjo). Šeši metai atgal narių būvė du syk daugiau. Daugelis gabiausių narių atsimė.

Spargo sakė, jog naujoji partija neignoruos jokių svarbesnių gyvenimo klausimų, kaip va blaivybės. Plės savo veikimą ne vien tarp vievos klesos, bet tarp visų, kurie tik pritaria principams pramoninės demokratijos. Neskleis keršto, pavydo, neapykantos.

Karė Naikintoja.

Šios šalies valdžia šaukia mus prisirengti. Mes turime daugiau kaip 1,000,000 ketvir-tainių pėdų geros derlingos žemės, sutiksime išdalinti del kiekvieno mažomis dalimis, kuris tik-tai ją apdirbs arba mes net pristatysime sėklų ir t.t. Parodysime ką ir kaip reikia auginti. Taipgi mes parduodame kiek tik kas norės geros žemės ant jūsų pačių išlygų ir be jokių taksų per du metus.

Tuo padalinimu kiekvienas turėtų interesuo-tis ir nepraleisti tos progos.

Delei platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

John A. Smith & Co

REAL ESTATE EXCHANGE
Room 330 Kimball Building
18 TREMONT STR., BOSTON, MASS.
Tel. Fort Hill 3568.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS NARIAMS PRANEŠIMAS.

Am. Lietuvių Tarybos extra susirinkimas įvyks Birželio 21, 22 d. Pittsburgh'e, Pa. kartu su Tautos Fondo Seimu. Kadangi yra daug svarbių neaišdėdamųjų reikalų apsvarstyti, pildant gerb. A. L. T. prezidento įsakymą, šiuomi A. L. Tarybos nariai yra kviečiami dalyvauti.

Kun. Pr. Augustaitis,

A. L. Tarybos Sekr.

AM. R. FUND'O FOR WAR WIDOWS AND ORPHANS OF LITHUANIA KOMITETO NARIAMS PRANEŠIMAS.

Našlių ir našlaičių fondo visuotinas susirinkimas įvyks šimmet Pittsburgh'e, Pa. Birželio 21, 22 dd. kartu su T. Fondo seimu. Susirinkime teiksias dalyvauti visi komiteto nariai ir kuopų atstovai.

Kun. Pr. Augustaitis

Prezidentas.

ISBRAUKE IS PARTIJOS.

New Yorko centralis socialistų komitetas savo susirinkime išbraukė iš partijos vieną žymiausių savo narių Charles Edward Russell. Tasai socialistas yra Amerikos karinė misijoj, pasiųstoj Rusijon. Pagal partijos konstituciją jokis narys jokios vietos negali imti iš valdžios, negavęs tam iš partijos leidimo. Minėtas Russell neišpildė to biurokratiško reikalavimo ir tapo išskirtas.

REIKALAUJA TEISMO.

Rusijoj vis daugiau girdisi balsų reikalaujančių teisti Nikolajų Romanovą, buvusį Rusijos carą. Petrograde, Saratove išmėtyta plakatai, kuriuose reikalaujama, kad ex-caras būtų teistas.

AGENTAMS.

Pristigome "Darbininko" No. 67. Agentų, kurie nespėjo to numerio išparduoti mel-džiame sugrąžinti.

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00
Užrubežyje metams.....\$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly.....\$3.00
6 months.....\$1.50
Foreign countries yearly.....\$4.25

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, South Boston, Mass.

NEBJOKIME AIŠKUMO.

Kas veikia visuomenėje ir del jos — turi išduoti tai visuomenė savo veikimo apyskaitą. Neturime teisės kištis į žmogaus privatinis — jo šeimos, namų reikalus. Bet visuomenė daromi darbai turi būti visuomenės aiškiai žinomi, kad kartais ant kokio veikėjo nekristų intarimas, kad po priedanga darbo visuomenė, įsiai aprūpina savo asmeniškus reikalus.

Reikalaukime apyskaitų iš visų, kurie steigė visuomeniškus fondus Lietuvos reikams, kurie keno nors buvo ingalioti tokias aukas rinkti.

Ligšiol sąžiniškiausias tame dalyke pasirodė katalikų Tautos Fondas. Įsiai, rodos, net per daug skrupuletiškai paskelbdavo kiekvieną centą in-eigų ir išlaidų, ir tai išlaidų netik šelpimo reikalams, bet ir politiškos laisvės reikalams. Čia Tautos Fondui lengva būtų stoti į kvotimus su laisvamųjų Nepriegulmybės Fondu. Laisvamaniai ligšiol skelbdavo, kiek gaudavo į tą fondą. Bet kiek jame šiandien dar yra ir kam ir kiek jie išleido to mes nežinome.

Ne visi ir katalikai pildė kaip reikiant visuomeniškas priedermes. Brooklyno apie-linkėje keli gerbiamieji kun-kebonai, vadovaujant kunigui A. Milukui įsteigė "American Relief Fund'ą." Žadėjo berods rinkti aukas tik tarp kitatačių, bet neiškentė ir ne vienas šimtas dolerių pateko tenai ir lietuviškų pinigų. Tai gi lietuvių, rodos, turi teisę laukti smulkių apyskaitų iš to fondo vedėjų: iš kur ir kiek aukų iš viso įplaukė, kiek ir kur išsiųsta ir kiek dar lieka pas išdininką gerb. kun. Seštoką.

Pakol patys slapstysime galus savo visuomeniško darbų, negalėsime reikalauti aiškumo ir iš kitų. Štai socialistai su pagalba tamsių katalikiškų draugijų ir ypač su pagalba Bulotos ir jo kompanijos surinko gražią sumą pinigų neva Lietuvos šelpimui. Mes žinome, kad jie tik dalį tų pinigų išsiuntė į Vilnių ir Petrogradą. Tuotarpu visi juos stipriai intarinėja, kad jie tiksliai tuos pinigus čia laiko ir kad graso nemažas pavojus, kad jie bent žymią dalį tų pinigų panorės sunaudoti savo kruvinos politikos reikalams. Tad turėsime spirti ir spirsime prie sienos mūsų socialistus patol, pakol nepriversime jų nukreipti pinigų tokiam tikslui, kokiame buvo rinkti ir reikalavime išduoti visuomenės apyskaitas. Bet pirma pasielgkime aiškiai patys.

REMTINAS SUMANYMAS.

3-iam "Garso" N-yje tulas K-s iškelia sumanyimą duoti Moterų Sąjungos laikraštį "Moterų Dirva" dovanų, kaip priedą prie "Garso" visiems susivienijimo nariams. Pataria, kad abiejų organizacijų seimai nuskurtų žmones, kurie susitartų apie sąlygas.

Mums tasai sumanymas at-

rodo labai gražus ir vykintinas. Jei mūsų išeivijos gyvenimas taip tamsus ir neprakilus, tai bene bus viena iš svarbiausių priežasčių — mūsų moterų žemas apšvietimas. Tamsi moterėlė, nors ir dora ir geraširdė, tačiau neįstengs nei vyro iš smuklės ištraukti, nei savo namų gražiai, švariai vesti, nei kūdikiams gilesnio tautinio ar tikybinio jausmo inkvėpti, nei pasipriešinti bedievybės intekmei, kuri visais plyšiais skverbis į jos gyvenimą. Kas kita apsišviestusi ir susipratusi moteris.

Taip-pat ir neapšviesta mergina, nors ir kuodoriausia, nemokės išvystyti ir sunaudoti savo dvasios pajėgų, pagalbės nei tinkamo vyro nesugebės sau išsiviešinti.

Mūsų moterys ir merginos gludi daug svarbių pajėgų. Tik jas laiko apglėbusi tamsa. Suteikime joms šviesos spindulėlių — ir tai doros šviesos, ne tvirkinančios ir žeminančios, bet dorinančios ir keičiančios, o kaip bematant tos pajėgos atgyvs, džiaugsimui jų pačių ir visos tautos.

Moterų apšvietimo svarbą suprantą ir laisvamanių ir nesigaili aukų savotiškai moteris šviesti. Štai laisvamanių vedamas susivienijimas (SLA.) duoda kas mėnuo moterims ir vaikams priedą prie savo laikraščio "Tėvynės." Paviršium žiūrint tas priedas gražiai atrodo, trunka aki, vilioja. Bet pažūrėkime, ką rašo, išgilinkime ir turinį: tuoj pamatysime, kaip gudriai ir atsargiai jie skiepija savo laisvamanybės dvasią į mūsų tikinčių ir dorų moterų širdis.

Mūsų katalikės moterys pradėjo didelį darbą, leisdamos "Moterų Dirva." Bet ką gi gali žymaus atlikti pora tūkstančių egz. laikraščio tarp šių tūkstančių mūsų moterų ir merginų? Jos vien savo pajėgomis kol kas dar negali atremti to pavojaus, kuo graso mūsų moterims iš pusės teikiama joms bedievių apšvietimas. Čia tai ir gali ateiti moterims ir pagelbą mūsų susivienijimas.

Juk jis buvo uždėtas ne vien pašalpos ir apdraudos būniui paraišyti, bet taip-pat ir dorai apšvietai platinti. Tiesa, nemaža jau ir toje dirvoje nuveikta (laikraštis, knygos) bet vis tai dar tik pirmi šviešios spinduliai.

Tuotarpu susivienijimas jau išaugo į galiūną ir galėtų skirti jau didesnes sumas pinigų apšvietimo kelimui.

Pagaliam ir biznio žvilgsniu susivienijimui būtų tikras išrokovimas tą viską daryti.

1) Susivienijimas ingys daugiau simpatijos plačiose miniose, ypač tarp moterų ir merginų: tai-gi daug lengviau bus naujus narius pritraukti.

2) "Moterų Dirvoje" turėtų būti užleista pora puslapių Susivienijimo reikalams. Kas ten bus parašyta apie Susivienijimą — indomams ir skaitys visos moterys. Tai-gi čia bus geriausia Susivienijimui reklama.

3) Visa "Moterų Dirvos" pakraipa ir dvasia turės likti susivienijimui prielanki. Einant abiem organizacijoms visiškai skyrimum, galėtų būti ateityje pavojus iškilti nerimtam antagonizmui tarp tų dviejų organizacijų, ko ypač lengva laukti iš pusės moterų smarkesnių kovotojų už teisių lygįbę, arba iš pusės vyrų, per daug siaurai žiūrinčių ir moterų atbūdiną ir to atbūdinimo negudriai prisibijančių.

Susiję su krūva ant laikraštinių dirvos be abejo santikiai tarpe abiejų lyčių veikėjų nusistovėtų normališki. Vieni kitus arčiau pažintų, apsisprastų su jų siekais ir idealais ir bendrai darbą vartų pirmyn.

Susivienijimui nereikėtų pasigailėti poros-trečio tūkstančių dolerių tai gražiai naujienai; tie pinigai keleriopai sugrįžtų; (ypač tai bus lengva įvykinti, jeigu seime pereitų inėsimai p. Vasilausko apie geresnį sutvarkymą lėšų išdo).

Gi nauda idejinė iš to būtų kuodidžiausia. Moterų gi Sąjunga, mūsų išmanymu, turėtų nesibranginti ir duoti savo žurnalą Susivienijimui kuopigiamoms sąlygomis, beveik be pelno. Reikėtų pasitenkinti labiau idejinio pelno ir ta puikia proga kėlimo apšvietos tarpe moterų.

PRITARIAME.

Amerikon atvažiuo Rusijos naujosios valdžios pasiųstoji komisija. "Tėvynės" redakcija pataria prie tos progos visoms mūsų srovėms išrinkti delegaciją, kuri išdėstytų Rusijos komisijai lietuvių tautos politiškas reikalavimus. Mes pritariame tai minčiai. Am. Lietuvių Taryba jau turi Washingtono savo ingaliotinį. Lai kitų srovių politiškos organizacijos išrenka savo atstovus, kurie nuvažiuotų į Washingtoną susitartų su Dr. Bielskiu ir bendrą memorandumą intektų. Tik ką nors darant, reikėtų daryti neatidėliojant.

"BRACIA POLACY"

NERIMSTA.

Iš Bostono eina lenkų dienraštis "Kurjer Bostonski." Jau se sykį įsiai užgauliojo lietuvių, rodydamas savo redaktorių ir rašytojų nekultūringumą ir tautinį šovinizmą. (Lietuvių veikėjus senuoju lenkų impročiu pravardžiuoja litvomanais.) Bet ypač lygsvaros neteko šovinizmą laikraštis, kuomet jiem ir rankas pateko 8-tas numeris "A plea for the Lithuania." Jie tenai išskaitė prašymą Šventajam Tėvui, siųstą per Ap. Delegatą. Tą prašymą pasirašė ir intekti kun. J. Jakaitis ir D-ras J. Bielskis. Gi tenai buvo parašyta, kad lenkai pinigų, skirtų Lietuvos sušelpimui, sunaudoję lenkiškų mokyklų steigimui Lietuvoje.

"Kurjer Bostonski" skaito tai melu, šmeižtu, judina dangų ir žemę, ir šaukia visą savo tautą į mobilizaciją prieš lietuvių, kuriems nesigaili kolonijų ir įvairių pažeminių. Mat tiems ponuliams sunku išsinerinti iš savo senoviško poniško kailio ir pažūrėti į lietuvių ne kaip į jų baudžiauninkus, bet kaip į gyvą, pagarbos vertą tautą.

Mobilizacija suvėlinta. Lietuviai ne tuščiai savo kaltinimą pastatė. Jie turėjo tam dokumentališkus prirodymus, kurie senai jau guli Vatikane. Šventasis Tėvas yra gerai apsispažinęs su tų dokumentų turiniu.

Malonu mums taip-pat prašyti savo intūzusiems kaimynams, kad Vatikanas jau žino skirtumą tarp lietuvių ir lenkų tautų ir kad jau nebesiduos daugiau klaidinti lenkų intrigoms.

Su lenkais nesikoliosime. Ačiū Dievui, laikai taip atsimainė, jog ponai lenkai galės ateiti pas savo vakarykščius "chlopus" pasimokinti kultūringumo.

Nuotrupos.

"Garsas" Brooklyno ir New-Yorko lietuviškas kumutės savo vyriškumu taip įširdino, kad jos daugiau nieko neveikia, tik "Garso" švarką, kepurę ir kelines išsijuošusios peikia. Nabagėms labai širdį suskando, kad "Garsas" ir jas įsimylėti nesiteikė.

"Tėvynės" liberališkas Kipšas baisiai išsitempė. Savo kudluota uodega visą "Tėvynę" užklaujo, kad net iš po Kipšo kudlų ir p. Račkausko negalima inžirėti.

"Laisvės" redaktorius prie Dievo atsivertė. Socialistams paskelbė bankrutą ir prašo dabar katalikų, kad jo biendą kūną išmaitintų katalikiškais doleriais.

Šimkaus pirmoji kelionė po Ameriką buvo triumfališka, antra liberališka, trečioje žada, susirinkęs visus nuopelnus, kelties į Europą, nes Amerika kol kas liberališkais dažais nungarintos dailės nepripažino.

"Kova" prie Kapsuko buvo revoliucioniška, prie Vidiko pasidarė zabijackai — grubijoniška.

Pakol Šimkus ant lietuviškos smuikos Lietuvai himną giedojo — ant baidių audrų neatbojo; o kuomet ant liberališkų cimbolų Šliupui jermijadą užtraukė — vienas "klerikalas" Šimkų gali už trisdešimt žemelių nuvyti.

Liberališki Amerikos "tautininkai" taip žemai nupuolė, kad jiems gyviems dar esant "Kova" amžina atilį užgiedojo.

Socialistai, tai tikri nenuoramos! Bagočiaus dūšia gal jau senai aname pasaulyje į šutinį pavirto, o jie dar vis nesiliauja del Bagočiaus ginčų vedę.

Kipšas "Tėvynėje" apie lietuvių pastabas pradėjo rašyti. Gal nabagai kipšeliui per daug "Tėvynės" Redaktoriaus malonės inkirėjo, kad vėliniškos kantrybės netekęs, liežuviams pamokslą išrėžė.

"Moterų Dirva" ir "Garsas" žada susituokti. Pora iš jų būtų ne gvora, o ir ant vestuvių gerai pašoktume. Lauksime ką pasakys svočia — S. L. R. K. A. Seimas.

Jei "Keleivis" apie melus pradeda rašyti, tai iškalno žinok, kad jis apie savo naują melagystę lietuviams papasakoją.

"Draugo" buvusieji zecetariai p. Balutį lengvai gali ir redaktorių pasamdyti. Ne-reikės Balučini nei iš "Lietuvos" redaktoriaus vietos rezinuoti.

"Draugas" liberalų laikraščiams apie tikėjimą mokslo žvilgsniu kaip pradėjo aiškinti, "Vienybės Lietuvninkų" lygsvaros neteko ir baisiai nepatogiai išsižiojo.

"Lietuvos" redaktorius gali sau pragyvenimą iš advokatus padaryti, bet kaip bus su Jurgiu-Spurgiu? Kunigo Kemešio neturėdamas progos paliesti, gali iš bado nukipti.

Seimai jau arti. Nepamirškite vyrai gerai paužti, kad laikraščių reporteriams medžiagos seimui aprašymui nepritrūktų.

Lenkai be Lietuvos, kaip žigonas be botago, negali penkių žingsnių padaryti. Kur buvę, kur nebuvę vis už lietuviško švarko griebiasi, bet, vis nepataiko.

Švilpukas.

Kaip iš skurdo išsikopti.

Mes lietuviai, ypač taip vadinami kvalifikuoti darbininkai ir meistrai, dažniausia padarome, taip sakant, pamatinę klaidą. Pirmą: važiuodami iš Lietuvos į Ameriką, o antrą dar stambesnę klaidą, ar net prasižengimą, padarome tuomet, kuomet išsižadėję savo meisterystės, kurią daugiau, ar mažiau mokėdami iš Lietuvos atvažiuavę, griebėmės Amerikoje visai kitokio darbo — ir tai darbo dažniausia daug sunkesnio, blauresnio ir prastesnio, negu tas, prie kurio mes tinkame, kurį mes galėtume atlikti, kaip su juo jau apsipažinę.

Tai yra nedovanotinas dalykas ir prieš jį mes turėtume ateityje kovoti visomis keturiomis — kaip prieš savo luomo nelaimę.

Imkime pavyzdį iš svetimačių. Žydas kiekvienas senoji tėvynėje daug maž yra prakekėję arba meistreriai. Jis ir čia už kito ko mesiame, jis šiaip-taip razgysis mazgysis, nedavalgęs, pusplikis metus arba ir daugiau pragyvenęs liki keleto dolerių susitauptų ir pramoks šiaip taip susikalbėti angliškai, o tuomet išsivėls į šioj-tokį biznelį. Ir praslinkus keletai metų ir jau žiūrėk jis ir stovi ant kojų, tai yra jau įsiai prasišvėjęs arba neretai ir gerai praturtėjęs biznesierius. O kas tą viską padarė? Tas, kad įsiai varė savo jau iš mažens priprastą ir numylėtą užsiėmimą. Kad jis jį tik sumodiiakavo su šios šalies papročiais, taisyklėmis, kad jis prisitaikė su savo specialia lišku išsilavinimu prie šios šalies bizniškų aplinkybių.

Paimkime vokiečius. Jie y-tininkai" taip žemai nupuolė, kad jiems gyviems dar esant "Kova" amžina atilį užgiedojo.

Vokietys laukų darbininkas eina dirbtį į farmas ir po keleto metų mes matome kad jau įsiai yra farmerys, kad jau įsiai apsigyvenęs ant nuosavos farmos — jau įsiai kaip gyvena taip, bet nors ant savęs neturi boso, ir ką dirba, tai žino, kad daro sau. Vokiečių meistras visuomet dirbs toje šakoje meisterystės, kurią įsiai jau mokė; įsiai joje praktikuos tobulinsis, žengs pirmyn patol, kol taps tokiu, kokis šioje šalyje yra reikalaujamas — vienu žodžiu sakant jis taps šios šalies kvalifikuotu meistriu.

Taip-pat daro švedai, belgai, francūzai ir kitos kultūringes tautos. Taip reikėtų daryti ir mums lietuviams.

O mes darome taip kaip lenkai, rusai, italijonai.

Pametame savo meisterystę, o griebiamės pirmo pasipainiojusio darbo, ir paskui, tuos darbus mainome kaip žigonas kumelę. O to viso pasekmės yra tos, kad mes nei vieną darbą gerai neįmokstame ir niekados geresnio užmokėsio negalime susilaukti. To dar negana, mes negaudami geresnio uždarbio, pradame krimstis, graužtis ir ne vienas iš

to pradame girtuokliuoti, kad užmiršt savo nelaimę, savo padarytą klaidą, ir galiausia pasiūntame atsidūrę visuomenės padugnėse...

Yra lietuvių fermerių Amerikoje nemažai ir kaip teko girdėt nuo kaimynų vokiečių ir amerikų, tai lietuviai esą labai pavyzdgingai ūkininkauja — nei kiek nebologiau už vokiečius o savo darbštumu ir ištverme net vokiečius viršija.

Bet fermeriant linkėtina tik tai tiems lietuviams, kurie nemano grįžti į Lietuvą — o tokių iš lietuvių neperdaugiau yra.

Svarbiausia mums šiūniam kartui rūpi meistrai.

Aš nuo savęs patarčiau visiems meistrams nuo šios dienos griebties už savo jau mokėto amato. Pasielškot tokią vietą, kur galėtų daugiau prailginti, taip sakant papildyti savo mokslą visu tuo, ko dar jam trūksta liki šios šalies kvalifikuoto meistro. O pamatysis pats, kad niekuomet to nesigailėsi. Tiesa, iškart gausi dirbtį už nebrangią pėdę, bet trumpu laiku dasivarysi ir prie geros pėdės, prie tokios, kokios prastu darbininku būdamas niekad neuždirbtumei. Gera pėdė geras daiktas — bet mums dar svarbiau bus, kad mūsų brolis bus savo vietoje, kad jį jo sąžinė nekrimis už prasižengimą prieš savo amatą, prieš išsklaidymą ant vėjo tų brangių žinių ir prityrimų, kuriuos įsiai turėjo savo amate. Kad jau įsiai įsiai žmogumi, įsiai jis ne bil kokiu tenai darbininku visų pastumdėliu, bet meistru, amatininku, specialistu.

Bet ir tai dar ne viskas. Svarbiausia tai tas, kad tokis meistras dirbdamas tarp meistrerių geriau už jį mokančių, su naujais išmisių įrankiais, prisiveizės ir išmoks daug tokių dalykų, kuriuos jis pargrįžęs į Lietuvą galės Lietuvoje pritaikyti, ir savo tėvynėje turėt vardą labai gausu, arba net ir gabiausio meistrerio, turėt didžiausią praktišką ir puikų uždarbį.

Tai vis galima tikiai tuomet pasiekti, jei mūsų meistrai specializuosis tuose darbuose ir amatuose, kuriuos jau jie senai mokėjo ir moka, kurie jiems yra maloniausi, prie kurių taip sakant jau jų rankos, protas ir širdis yra iš mažens pripratę. Tame amate, kuriame meistras-amininkas tur sau už garbę didžiutis.

Jeigu šitaip mūsų meistrai darytų, tai Lietuvoje ne tik nebūtų skriaudos iš to, kad jie jų buvo apleidę per keletą metų, bet priešingai, dar būtų neapsakomai didelė nauda tėvynei, nes jie pakeltų jos amatininkystės stovį keliais laipsniais augščiau, negu dabar kad yra. O tas laisvai Lietuvai labai, labai yra svarbu iš ekonomiško atžvilgio ir jos ateiti, kuri turės konkuruoti su kaimyniškomis slavų ir vokiečių tautomis savo išdirbystėmis.

Gyvas pavyzdys.

O kad tas viskas, ką parašiau ne yra vien tuščia svajonė, tai privesiu tamistoms keletą pavyzdžių kurie nušvies geriaus visą tą dalyką.

Viename panemumo Lietuvos dvare buvo gabus račius, bet kartu su tuomi buvo labai piktas ir priešininkas. Įsipyko su visais dvaro žmoneliais net su pačiu dvarponiu kone susimušė. Dvarponis jį atstatė iš vietos ne laiku. Eina žmogelis šen, eina ten, negauna vietos. Kapitalo susižėdęs neturėjo, meisterystės įrankiai buvo nuosavybės dvaro, o čia pati su porą kudikių. Nėr ką daryt, prispirtas vargo eina pas žydą malkų pjaustyti. Ėmė visi šidyt, pirštais baidyt.

Parsidavė žmogus karvę, porą kiaulių, susidarė ant šipkortės ir atidumė į Ameriką.

Vienus metus dirbo kur pakliuvo ir susikrimtęs net pradėjo girtuokliuoti. Bet koks tai iš seniau pažįstamas prirodijo jam darbą prie račiaus, iš karto gaudavęs net mažiau ne kaip kad praščiausiam darbe gavo. Bet pasijutęs esąs savo vietoje, jam darbas buvo malonus, mielas. Greitu laiku suprato visus įvairumus savo amato, išmoko to, ko dar nemokėjo, prapirto su šios šalies išbulintais įrankiais dirbti ir į pusę metų dasivarė prie tokios pėdės apie kokią pirmiau jam nei nesisapnavo.

Padirbėjęs porą metų toje meisterystėje grįžo į Lietuvą. Gavo vietą prie grafo Tiškaus viename iš didesnių dvarų. Įtaisė įvairias mašinas ir dabar apdirba aštuonių dvarų visus darbus račiui priklausančius — apdirba patsai vienas ir tą lengvai padaro, o pirmiausia tai aštuoniese nėvaliodavo apsidirbt. O ir padarytas darbas daug daugiau ir geriau atrodė.

Tokiam meistrui tai ir nedvyai, kad grafas uždėjo algą trisryk tiek didesnę, negu kad pirmiaus račiams mokėdavo. Negana ką algą gausa gerą, bet ir pagarbą turi nuo visų visoje apygardoje. Ir gyveno sau kaip ponas.

Kasgi tą viską padarė? Atsakysiu jo paties žodžiais: "Dėkui Dievui, kad mane Jonas prikalbėjo pristot prie račiaus Amerikoje, tai atsigriebiau ir tapau žmogumi, o šiaip tai bučiau visai nusmukęs nuo koto."

"Kaip ėmiau savo priprastą amatą varyt, tai rodos kas širdį su sviestu tepte tepė, nerimastis prapuolė, pasidarė linksmas, smagu, vis tik rūpi, kad dar ką naujo pramokus, kad už tuos čiutabakius geriau galėčiau padaryt — ir padariau, ir gerai buvo pabūt Amerikoje, pinigai plaukė ir kišenių kaip šienas. Bet vis kažin kas traukė traukė į Lietuvą ir pargrįžau. O dabar nesigailiu pargrįžęs, čia dar geriau kaip Amerikoje. Geram meistrui Lietuvoje aukso šalis — tik reikia dirbt mokėt ir netingėt."

F. V.

Prie L.K.D. programo

L. K. D. IR BAŽNYČIOS REIKALAI.

Pirm negu išdėstysime punktais, ko Krikščionys Demokratai reikalauis iš valstijos savo Bažnyčiai — norime išreikšti keletą minčių, kaip apskritai mes žiūrime į Bažnyčios ir tikėjimo rolę visuomenės ir politikos veikime.

Tautos viešame gyvenime Bažnyčios intekmė gali ir turi būti tikiai pozityvė, teikianti didžiausią naudą, kaip dvasinę, taip ir materialinę ne jai pačiai visupirma, ir ne jos tarnams, bet pirmoje vietoje visuomenė, tautai. Jokia kita istaiga, ar doktrina neįstengs taip tobulinti ir kelti žmonių širdžių ir protų, kaip Bažnyčia. Veikdama į atskirų žmonių protus ir širdis Bažnyčia tuo pačiu kuopasekmingiausiai padės kilti ir stiprėti vargingiesiems luomams ir nustatyti visus tautos santykius, — ir savybėje, ir su kitomis tautomis — ant pamatų solidarumo, teisingumo. Bažnyčia negalės žiūrėti ir nežiūrės visų-pirma gerbuvis savo tarnų-kunigų. Tas gerbuvis jeigu ir bus, tai įvyks kaip po pasekmę, kaip po liuo-

ras atlyginimas, aukos iš pusės tikinčiųjų už naudingą ir prakilių Bažnyčios veikimą.

Mes tolimi esame nuo klerikalizmo, kuris siekia perdideles ir nereikalingas kunigų valdžios ir intekmės visuose gyvenimo apsiereikimuose. Bažnyčios veikimo dirva — tikėjimo ir doros srityje; ta sritis yra taip svarbi ir plati, kad jai vienai aprūpinti visuomet bus permaža geriausių ir prakiliusių pajėgų, kokias Bažnyčia savo tautai galės suteikti.

Bažnyčia ir valstija turi kiekvieną savo veikimo sritį. Tautos gerovę reikalauja, kad tarp abiejų būtų sutartis ir viena-kitai pagelba. Tečiaus ta-pati tautos gerovę reikalauja, kad Bažnyčia ir valstija nesusiartintų per daug, nes toksai susiartinimas dažniausiai veda prie vienos pusės pavergimo. Negerai yra, jeigu Bažnyčia visai pavergia valstiją. Prasideda iš vienos pusės lepmas ir gedimas Bažnyčios tarnų (perdidelė valdžia žemės reikaluose visuomet žmones gadina). Iš antros pusės tuo duodama proga iškilti ir organizuoties Dievo priešininkams.

Bet dar blogiau, jeigu valstija pavergia Bažnyčią (taip buvo Rusijoje). Bažnyčia tada nebetenka pajėgų, intekmės, lieka supančiota ir nebegali savo uždavinių išpildyti.

Normališkai santikiai tarpe vienos ir kitos bus tuomet, kada viena kitą pripažins, gerbs ir remia, tačiau nemėgins savo globos, apynas-rio uždėti.

Bažnyčia iš valstijos reikalaus sau tik pilnos veikimo laisvės ir pripažinimo jos darbo naudingumo ir reikalingumo.

Mes griežtai esame priešingi tokiai bažnyčios ir valstijos vienybei, kokia buvo Rusijoje — nes tai buvo bažnyčios pavergimas; taip pat ir tokiai, kokia yra Vokietijoje, kur dvasiškai yra kaizerio valdininkais, nes kaizeris jiems moka algas. Mes nenorėsime, kad Lietuvos valdžia kunigams algas mokėtų. Bažnyčia ir kunigai galės lengvai išsilaikyti iš tų turtų, kurie jai dabar priguli ir iš aukų tikinčiųjų.

Mes tik norėsime, kad valstija pripažintų ir remtų Bažnyčios darbą žmonių auklėjimo srityje: kad ir savo valdiškoje mokyklose įvestų tikėjimo mokslą ir jį išguldintų kad pavestų bažnyčiai, ir taip pat kad valstija pripažintų lygiateisėmis bažnyčios steigiamas mokyklas ir joms išlaikyti, kad duotų lėšų.

Reikalausime taip pat, kad bažnyčios atstovai dalyvautų nustatyme valdiškų mokyklų programų.

Taip pat mes reikalausime iš valstijos, kad ji viešai pripažintų tikėjimą esant reikalingu ir išganingam, pav. kad didesnę tautos išsilimę (k. a. atidaryme parlamentų, mokyklų, ligonbuvių ir tt.) kad būtų viešai atliekamos maldos, ar tam tikros apeigos.

Jokių ypatingų privilegijų savo Bažnyčiai prieš kitas katalikai demokratai nereikalauja. Lai valstija žiūrėtų į visus tikėjimus ir bažnyčias kaip lygius; tik lai ji tikėjimą pastato augščiau už netikėjimą. Žinoma, tai dar nereikia, kad valstija verstų savo piliečius išpažinti šio ar to tikėjimą. Čia negali būti jokios prievartos, čia turi būti sąžinės laisvė, ir neišpažįstantieji jokio tikėjimo turės lygias piliečių teises, kaip ir tikėjimo prisilaikantieji. Pagaliau valstijai nebus nei išmokymo daryti netikinčius kankiniais už jų idėjas.

Čia mes sutinkame ir su tuo konstitucijos projektu, kurį atvežė į Ameriką M. Yčas (be reikalo p. Balutis spėjo apie mus kitiškai), ir beveik su dėsniu „Tautos Pažangos“ partijos, neseniai susitvėrusios Petrograde. Vairganto sureduotame programoje buvo šis tas neišsakyti apie santykius bažnyčios ir valstijos. Dabar kitas tos partijos šulės L. Norėika, „Liet. Balso“ 23-ame numeryje išdėsto aiškiau kai-kurinius punktus. Jisai sako:

„Valstija neturi būti konfesijoninė, ji negali vienos kurios religijos proteguoti, o kitas spausinti. Valstijai visos religijos tur būti lygios.“

Pilnai sutinkame, tik dėl aiškumo priduriame, kad valstijai negali būti lygūs religija ir bereligiskumas ir kad katalikų tikėjimas turi būti skaitomas tarpe lygių pirmasis (primus inter pares) — vien delto, kad mažne visi lietuviai tai, o ne kitą tikėjimą išpažįsta. Pav. atidarymui parlamento, pašventinimui valdžios įstaigų kviečiamas katalikų dvasiškis, o ne rabinas, ar kas kitas.

Su „Tautos Pažangos“ partija mes, krikščionys Demokratai, šiek tiek ir skirsimės. Mes tikėjimo klausime galėsime būti visiškai aiškūs ir nuoseklūs. „Tautos Pažanga“ gi to aiškumo niekad neturės, nes pasiėmė taikinti ir talpinti savyje tame dalyke nesutaikomus galvius.

Čia nurodysime vieną jos pamatinį nenuoseklumą.

23-ame „Liet. Balso“ N-yje p. L. Norėika rašo:

„Tautos Pažanga“ mano ir laikosi to principo, jog visuomenės ir politikos gyvenimui tvarkyti ir darbuoties visuomenei reikalinga taip pat etika, kaip ir kiekvienam žmogui privačiame gyvenime. Krikščionybės etika yra tiek tobula ir tiek bendra, kad ji nebus priešinga ir nekrikščioniui. Todel T. P. ir dėda krikščionybės etiką visų darbų, neišskiriant ir politikos, doros mastu.

Ir mes pilnai su tuo sutinkame.

Valstingas savo projekte buvo pasakęs, kad politikos reikalais valstija turės vaduoties ne kokios religijos įsakymais, bet „apskritais krašto reikalais.“ Su tokio projekto mes negalėjome sutikti. Dabar p. L. Norėikos komentaras pastato tą patį dalyką visai kitokio-

je šviesoje, lygiai taip, kaip mes jį suprantame, t. y. kad krikščionybės etika turi persunkti ne tik privatus žmonių darbus, bet ir visuomenės ir politikos veikimą. Jeigu tas p. Norėikos komentaras yra oficialiai išraiška visos partijos nuomonės — tai mes ligiol sėdime su jais viename vežime.

Bet paklauskime toliau. Tame pačiame savo straipsnyje p. Norėika rašo:

„Valstybėje neturi būti išvestos griežtos taisyklės, kad mokykloje turi arba neturi būti mokoma religijos. Čia turi būti palikta laisvė. Religijos mokymas turi būti paliktas mokykloje, bet jis neturi būti visiems privalomas. Tiems, kurie nori mokyties mokykloje ir religijos, tas mokslas turi būti pateiktas valstybės lėšomis.“

Čia mes su „Tautos Pažanga“ jau skiriamės. Mes kaip tik ir reikalaujame pripažinimo tos griežtos taisyklės, kad valdiškose mokyklose turi būti išguldomas tikėjimas.

Jeigu tikėjimą išguldintų tik delto, kad dar tula dalis lietuvių to norės ir, žinoma, tik patol, pakol jie to norės, tai klausimas ar ilgam laikui krikščioniškoji etika vadovaus visiems žmonių darbams, kaip to, rodos, nori „Tautos Pažanga.“ Tos etikos principus turi įskiepyti jaunai sielai mokykla. Valstija turi įvesti tikėjimo išguldinimą ne delto, kad „dar“ tuli tėvai jo reikalauja, bet delto, kad ji pati, valstija, skaito tai reikalingu dalyku. Valstijai negali būti lygūs tikėjimas ir netikėjimas.

Valstija netrukdyt bedieviams steigti savo mokyklas be tikėjimo išguldymo, bet savo steigiamose mokyklose ji turės teisę ir priedermę reikauti tikėjimo išguldinimo visiems tiems, kurie tas mokyklas lankys.

Tai-gi šiame svarbiame klausime mums su dabartine „Tautos Pažanga“ nepakelii ir mes išdrįstame paprašauti, kad šitas klausimas turės suskaldyti „Tautos Pažangą“ į dvi pusi. Vieni pasišlies į kairę prie krikščionių demokratų, kiti pasišlinks į dešinę prie kitų partijų.

Čia privedame punktus iš L. K. D. programo projekto, sustatyto 1906 metais kunigų Maculevičiaus, Dambrausko ir Bučio.

1. Liuosas susižinojimas su šventuoju Tėvu. Vyskupų rinkimas pagal kanoniškusius įstatymus be įsikišimo svetieškos valdžios. Diejeceizijos valdymo organizacija be kokio nors įsikišimo svetieškių valdininkų, o grynai pagal Bažnyčios surėdymą.

2. Vyskupų liuosybė: a) steigti naujas parapijas ir mainyti ribas senųjų, b) suaukšti diejeceizinius ir provincijos synodus, c) statydingi parapijų, filijų bažnyčias ir koplyčias.

3. Vyskupų ištarmės: a) moterystės dalykuose tarp katalikų, b) prisiegtosios moterystės doros klausimuose, c) kunigų prasižengimuose prieš jų specialias pašaukimo priedermes — turi svarbumą turėti teismo ištarmės.

4. Liuosas steigimas ir valdymas žemųjų ir angštųjų seminarijų ir absolūtiskai liuosas nuo visokios priežiūros mokinimas jose jaunuomėnės, rengiančiosi į kunigus, mokiųjų skyrimas ir programų sustatymas pirklausęs vien nuo vyskupo.

5. Atlyginimas katalikams visų jiems padarytų skriaudų t. y. atnaujinimas panaikintų vyskupijų ir sufraganių; sugrąžinimas uždarytų, sugriautų ir perkeistų bažnyčių, arba pinigais atlyginimas už taitai.

6. Sugrąžinimas tų bažnyčių turtų, kurie tapo atimti po padarytų su šventuoju Tėvu sutarčių (Konkordatui). Sugrąžinimas vyskupams tų pinigų, kuriuos dabar neva valdo Kolegija, o pagal tiesą juos aikvoja Vidaus Dalių Ministerija be naudos, o dažnai net katalikų bažnyčios skriaudai.

7. Katalikiškosios Kolegijos Peterburge panaikinimas, Dvasiškosios Katalikų Akademijos iš Peterburgo į Vilnių sugrąžinimas ir jos su jos kapitalais, knygomis ir turtais iš po svetieškos globos pilnas paliosavimas.

8. Liuosas steigimas klostorių, apsigyvenimas zokony, kongregacijų, tikėjimiskų draugijų ir broliųjų.

9. Liuosas prieš sužiedotuves sutarties darymas tarp įvairaus tikėjimo ypatų ir jos juridiskas pripažinimas. Laisvas tikėjimo skelbimas.

10. Įvedimas Gregorijoniškojo kalendoriaus. (Jau įvesta.)

Uosis.

Kas girdėti lietuvių kolonijose. BENTLEYVILLE, PA. Ilgai atsimis. Birž. 4 d. ilgai pasiliks mūsų apilinkėms lietuvių atmintyje, nes tą dieną gerb. kun. J. Žilinskis labai užimančiai kalbėjo į susirinkusius šio miestelio lietuvių Visi atydziai klausėsi, nes buvo ko pasiklausyti. Pora tik vaikėzų matyt blogai tėvų išaugintų, šnekuciavosi pas duris ir nervavo kalbėtoją. Kun. J. Žilinskis pirmojo savo kalbą abelnais brožais nupasakojo Lietuvos sunaikinimą, nes pats gerb. kalbėtojas lankėsi Lietuvoje vokiečiams jau tenai šeiminkaujant. Tapo padaryta rinkliava nukentėjusiems nuo karės. Sumesta \$26.38. Po dolių aukavo: V. Marcinkevičius, J. Kriščiūnas, M. Kriščiūnienė, Al. Lapinskas, Pr. Mažutis, J. Ambrazas, S. Varnelis, A. Grigšienė, A. Čepas, Kl. Radzianskis, P. Lukošius, J. Varnagiris, A. Geležauskiūtė, J. Uliekas, J. Eideukevičius, K. Grigas, S. Miernikas. Kun. J. Žilinskis sakėsi pasiūsiąs pinigų per Lietuvių-Svedų komitetą. Kitą savo kalbą kun. Žilinskis įtikrinėjo, kad Lietuvoje nebebus gerb. kalbėtojas, bus daug geriau, liuosiau, atsidaras galybės visokių vietų, kurias turėtų užimti patys lietuviai, o ne žydai, rusai, vokiečiai ar lenkai kaip ligiol kad buvo. Pabarė lietuvius, kad neleidžia vaikų mokslan, nes mokytt žmonių Lietuvai labai trūksta. Kalba buvo labai naudinga. Ant galo kun. Žilinskis aiškino apie Lietuvį žemės Banką, kurią manoma įkurti Lietuvoje karei pasibaugus ir kuriai jau yra surankioti apie šimtą tūkstančių dolerių. Nors Bentleyville nėra daug lietuvių, tačiau Bankos šerų išparduota beveik už tūkstantį dolerių. Yra nemažai ką ketina kiek vėliau imti Liet. Žemės Bankos akcijas. Žmonės labai interesuojasi tuom Banku. Daugiau nieko ypatingo

šiam miestelyje. Darbai eina kaip niekuomet nėjo. Uždarbiai tikrai amerikoniški, tik toji brangenybė viską suėda. Padeda uždarbį suėsti ir bravaras, kuriam čia puikiai sekasi. Karė nebūtų taip baisi, jei ji nugalabintų bravarus, salūnus, kliubus ir patį girtuoklystės dievaitį Ragutį. Kuom daugiau Bentleyville ir Ellsworth gali pasigirti? Beje, gražia bažnyčia, savo tautos kunigų ir ergelius keliančių parapijos komitetu, kuriam pastaruoju laiku užsinorėjo kitšis visai ne į savo dalykus ir daryti trukšmą už tuščią maišą. Ypač du komitetniku vienas lietuvis, kitas lenkas, atsižymi dideliu uolumu, šaukia mitingus kas sekmadienis, renka parapijos iždininką, moki-na kun. kokius tarnus laikyti, o kokius atstatyti, rašinėja skundus pas vyskupą ir taip toliau. Kuomet iš tų šaukiamų mitingų nieko neišeina, o kunigas nei nemano kvailių reikalavimų pildyti, išmintingiesni gi parapijonis juokus pradeda krėsti iš triukšmadienų ir net rengiasi cypen uždaryti už ergelių kėlimą, tai vyručiai net iš kailio neriasi iš pykčio Mano nuomonė geriausia būtų, kad tie du komitetniku prasišalintų arba būtų prasišalinti. Šventa ramybė užstotų ir Bentleyville lietuvių galėtų šį-tą padirbėti savo tautos naudai. Čia yra dikčiai protingų vyrų, norinčių darbuotis ir ištikro dirbančių. Štai Sus-mo 92 kuopa turi 60 narių, nors yra jauna. Bėda tik su tais trukšmadariais, kurie savo kerštus varinėja ir kenkia lietuviams.

L. J.

ROCHESTER, N. Y.

Teatras.

Tarnaičių Marijos P. dr. ja surengė teatrą, kuris buvo gegužės 27 d. pobažnytinėje svetainėje. Vaidino komediją: „Dėdė atvažiuo.“ Vingiro rolę lošė — I. Kairis; Adomo — S. Butrimavičius; Spurgio — V. Pikūnas; Garnienės — L. Jančiūtė; Jievtutės — E. Šulčiūtė. Visi lošėjai gerai buvo išsilavinę, gerai mokiėjo atmintinai ir per tai gerai atliko savo roles. Ypač pasižymėjo: I. Kairis, L. Jančiūtė ir E. Šulčiūtė, kurių nuodavimai tikrai buvo artistiški. Be to buvo vaidinama komedijėlė „Dvi Sesutės“, kurią atlošė p-lės: E. Karaliūtė ir J. Gudeliukė; atliko gerai. Daugiausiai vienok prijuokimo publika, tai komedijėlė: „Dvi Kūmutės“, kurią atlošė p-lės: A. Bernatavičiūtė ir O. Zdanavičiūtė; jų kalba ir nudavimai buvo labai pritaikinti lošimui; geriau jos ir nebuvo galima atlošti, tai gyvas paveikslas lietuvių moterėlių, mylinčių traukti „rudį.“

Pertraukose vaikų choras sudainavo kelias daineles; ypač gražiai sudainavo trio: „Oj močiut, motinėle“ ir „Čiu-čiu, liu-liu“ p-lės, K. Dubickiūtė, L. Jančiūtė ir V. Nevedoms kiūtė; publika joms padėjo smarkiu rankų plojimu.

Apskritai šitas lošimas, galima sakyti, geriausiai pavyko iš visų buvusiųjų lošimų. Gražu, jog vietos jaunimas netingame tame dalyke lavinties, tankiai lošia, dainuoja, ir tokiu būdu suteikia progą visiems vietos lietuviams smagiai ir naudingai praleisti laiką.

Prakalbos.

Gegužės 28 d. pobažnytinėje svetainėje kalbėjo kun. J. Žilinskis. Kalbėtojas labai puikiai nupiešė dabartinį Lietuvos stovį; lietuvių politiką; kokių būdu galima bus atstatyti Lietuvą, ir apie organizuojamąjį Lietuvos Banką. Kalba didžiai visiems patiko, nes ji buvo kiekvienam suprantama ir įtikinanti kiekvienam, kuris tik jaučiasi esąs lietuviu, nežiūrint, kokios srovės jis būtų šalininkas. Kiekvienas šiose prakalbose aiškiai suprato reikalą gelbėti savo tė-

L. D. S. REIKALAI.

L. D. S. KUOPOMS.

Prašyčiau LDS. gerb. kuopų raštininkų iki 1 d. liepos atsiųsti man (50 W. 6-th Str. So. Boston, Mass.) savo kuopų narių sąrašus drauge su paliūdijimu kuopų dvasiškų vadovų apie jų atlikimą šiais 1917 m. velykinės išpažinties.

Kun. F. Kemėšis
LDS. dv. vad.

A. L. KULBICKAS,

didis prietelis L. D. S. ir uolus katalikiškos spaudos platintojas. Jo dėka suorganizuota veikli ir skaitlinga kuopa Clevelande, Ohio. Jisai žada Clevelando apylinkėse sutverti L. D. S. kuopas.

CLEVELAND, OHIO.

Pitarė.

Birželio 3 d. šv. Juzapo dra. ja turėjo susirinkimą. Susirinkime buvo ir L. D. S. organizatorius p. A. S. Kulbickas. Jisai indavė pirmininkui laiškelį. Tam tikru laiku pirm. p. J. S. Bazaučius dailiai perskaitė laiškelį, kur buvo rašyta apie susitvėrimą L. D. S. kuopos. Dar buvo leista p. Kulbickui kalbėti apie tą organizaciją. Tai pirm. p. J. S. Bazaučius tuoj prisirašė prie kuopos. Kiti nariai išreiškė pritarimą ir pažadėjo prisirašyti.

Susirinkime buvęs.

M. RUSECKAS,

Uolus veikėjas tarpe Clevelando lietuvių ir L. D. S. prietelius veikia kartu su A. L. Kulbicku, tverdamas Darbininkų Sąjungos kuopas.

LDS. APSKRIČIO PROTOKOLAS.

New York, New Jersey's valstijų LDS. III Apskr. susivažiavimas įvyko 3 d. birželio, 1917 m., liet. parapijos svetainėje, 147 Montgomery St., Paterson, N. J.

LDS. Apskr. pirm. V. Daubaras atidarė susirinkimą 3:50 val. po pietų.

Delegatai atvyko iš šių kuopų:

14 kp. Newark, N. J. J. Daukšys, F. Vileikis, S. Misiunas, S. Klapatauskas ir P. Daugžvardis.

18 kp. Paterson, N. J. V. Sasnauskas, J. Karalius, J. Spreinaitis, p-lė A. Jakubavičiūtė ir p-lė F. Radžiliauskiūtė.

1) Perskaityta protokolas 2-ro Apskr. susivažiavimo, įvykusio 21 d. sausio š. m. Newark, N. J. Vienbalsiai priimtas.

2) Raštininkas paaikino, kad į silpnasias kuopas rašinėjo laiškus, ragindamas prie uolesnio veikimo ir į vieną vietą buvo net ypatiška nuykykė. Taipgi rašė laiškus nukurioms kp. kviesdamas į Apskr. susivažiavimą, bet daugelis kp. delegatų neatsiuntė. Raportas priimtas.

3) Po ilgų diskusijų išnešta pageidavimas, kad visos New-Yorko ir New Jersey's valst. LDS. kuopos, kurios nepriusintė delegatų į apskr. susivažiavimą, kad ant sekančio susivažiavimo būtinai pasiaikintų del ko neatsiunčia delegatų ir delko neatsako į apskr. valdybos laiškus.

4) Nutarta pareikalauti, kad visos N. Y. ir N. J. valst. LDS. kuopos savo raštininkų adresus prisiųstų apskričio raštininkui.

5) Nutarta apskr. valdybos antrašus pagarsinti organe.

6) Buvo pakeltas klausimas apie kooperaciją, nutarta palikti po seimo.

7) Nutarta šiemet liepos m. surengti prakalbas, jei bus galima po visas aplinkines kolonijas, kur randasi LDS kp. Surengime prakalbų ir susiinojime su vietinėmis kuopomis, apsiėmė pasidarbuoti Jonas Daukšys Elizabeth'e, St. Klapatauskas Harrison'e ir Bajonne'je, A. Masandukas pradžioje jiems pagelbėti. V. Daubaras Brooklyn'e, Cent. Brooklyn'e ir New York'e, N. Y.

Surasti kalbėtojus apsiėmė Ant. Masandukas. Patersone surengti prakalbas apsiėmė vietinės kuopos atstovai. Newark'e tame laike, kaip delegatai paaikino, jau yra rengiamos.

8- Vienas delegatas apsiėmė tuloje lietuvių kolonijoje sutverti LDS. kuopą, bet kol kas nutarta organe negarsinti, nes sužinoję priešai galėtų padaryti kokias kliūtis.

9) N. Y. ir N. J. LDS. apskr. pageidauja, kad visos kuopos prisilaikytų konstitucijos ir užlaikytų tvarką su mokesčiais, neužsimokėjusiems nariams už 3 mėn. — kp. valdyba turi pranešti Centro Raštinėi.

10) Išreikšta pageidavimas, kad visos LDS. kuopos išsitrinktų korespondentus ir nuolat savo veikimus garsintų organe.

11) Pageidauta, kad „Spaudos Savaitė“ būtų rengiama po visas kolonijas kasmet.

12) Pagal St. Klapatausko inėsimą tapo nutarta ateinančių rudenį surengti vakariene. Vakariene bus rengiama Newark'e ir išrinkta komisija iš 5 ypatų — J. Streinaitis, A. Masandukas, S. Misiunas, P. Daugžvardis ir St. Klapatauskas.

13) Nutarta surengti LDS. apskr. išvažiavimą. Vieta paskirta Paterson'e apilinkėje. Išrinkta komisija iš 3 narių — Jonas Spreinaitis, A. Jakubavičiūtė ir F. Vileikis. Išvažiavimas bus pabaigoje liepos mėn.

14) Nutarta duot inėsimą ant seimo, kad seimo protokolas ne tik, kad organe būtų pagarsintas, bet kad būtų atspaudintas ir tam tikras knyguotes ir būtų išsiuntinėtats visoms LDS. kp. ir apskr.

15) Sekantis apskr. susivažiavimas nutarta laikyti Cent. Brooklyn, N. Y. gale rugp. mėn. š. m. Tikra laiką pasikirs valdyba.

16) Apskr. pirm. Vinc. Daubaras uždarė susirinkimą 7:07 val. vakare.

Apskr. rašt. F. Vileikis.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

BENTLEYVILLE, PA.

Ilgai atsimis.

Birž. 4 d. ilgai pasiliks mūsų apilinkėms lietuvių atmintyje, nes tą dieną gerb. kun. J. Žilinskis labai užimančiai kalbėjo į susirinkusius šio miestelio lietuvių Visi atydziai klausėsi, nes buvo ko pasiklausyti. Pora tik vaikėzų matyt blogai tėvų išaugintų, šnekuciavosi pas duris ir nervavo kalbėtoją. Kun. J. Žilinskis pirmojo savo kalbą abelnais brožais nupasakojo Lietuvos sunaikinimą, nes pats gerb. kalbėtojas lankėsi Lietuvoje vokiečiams jau tenai šeiminkaujant. Tapo

Vietinės žinios

EKSTRA.

LDS. Centro Valdybos ekstra susirinkimas bus sėdimoje, birželio 13 dieną, "Darbininko" Redakcijos kambariuose 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Prasidės lygiai 7:30 val. vakare. Reikalas labai svarbus — visi nariai būtinai atsilankykite.

LDS. Sekretorius.

Vyčių Išvažiavimo Rengimo Komisijos susirinkimas paskirtu laiku neįvyko. Dabar bus utarbinke, birželio 12 d., pobažnytinėje salėje, 7:30 val. vakare. Visi nariai pasistenkite suėiti ir užbaigti gegužinės reikalus.

Cambridge susiorganizavo Lietuvos Vyčių choras, kurio vedėju yra p. D. Antanavičius. Choras repeticijas laiko sėdomis ir pėtyčiomis, 7 val. vakare, 79 Moore ir kampas Harvard Str. Prie choro prisirašė daug merginų, o vaikų nedaugiausia, todėl patartina vaikams sukrusti ir prie choro prisidėti.

Kuopos narys.

ATHOL, MASS.

Susirinkit.

Piln. Blaivininkų 24 kuopos susirinkimas įvyks birželio 13 d. Visi nariai prašomi atsilankyti. Yra svarbių dalykų apsvaistymui.

B. O. Morkevičiūtė, kp. rašt.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI
K. B. Razmantui. — Iš Tamstos korespondencijos kaiku-rias vietas išbraukė, nes apie Savamokslį darai spėjimą, o gal Savamokslis nėra tas, kurį Tamsta turi omenyje.

Jonui P. Vaitkui. — Mes jau esame rašę ir minėję apie "Liberty Bonds" po keletą kartų. Todėl prisiūsto plakato never-sime lietuvių kalbon. Liberty Bonds turi tokią vertybę, kaip ir auksas. Tik jei auksą skyrinioje namie laikysi, tai negausi nuosimnio ir vagiliai jį gali pavogti, o valdžia už "Liberty Bonds" moka pusketvirtą nuosimtį ir jo niekas nepavogs.

I. Z. — Apie tą pat dalyką buvo žinutė ir Tamstos redakcijoje nesunaudosime. Meldžiam nepalaikyti tai už blogą.

A. R. — Apie klausimą jį dalyką bus paaiškinta bent kiek vėliau "Klausimų Kam-pelyj."

Tik ką išleidome nepaprasto indomumo knygelę vardu —

"Pažinkime Socijalizmą"

Tai naujoviškiausia "Darbininko" išleista knygelė, kuri tinka ir katalikams ir socijalistams. Ikišiol dar niekas nebuvo išleides tokios knygelės apie socijalizmą, kuri tikėtų ir katalikams ir socijalistams.

Dailiai išleista, ant brangios popieros ir kaštuoja tik 10c.

IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGELĖ

"Apie Religijos pradžią ir jos reikalingumą"

Parašė KUN. J. ŽIDANAVIČIUS.

KAINA: 10 centų.

VISAS PELNAS SKIRIAMAS NUKENTĖJUSIEMS DEL KARĖS.

Visi turėtų nusipirkti, kad geriaus apsipatins su religija ir sykiu sušelpsi nukentėjusius su karės. Labai tinkamos platinimui. Reikalaukite tuojau.

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kažmones sako

Apie P. Mulevičiaus išleistą knygelę

PATARLĖS IR IŠMINTIES GRUDELIAI."

Gera žinoma lietuvių tautos veikėjas profesio-nalas sako: —

"Perskaitys p. P. Mulevičiaus išleistą knygutę vardu "Patarlės ir Išminties grūdėliai," aš galiu sakyti, kad tai puikus rinkinys patarlių. Lietuviai turėtų tą knygelę lai-kyti savo namuose del skaitymo, liuosame laike, arba del pavartojimo prie argumentų. Patarlės yra tankiai ge-riausias ginklas prie argumentų.

A. A. Šlakis, Advokatas.

Pirma toki knygelė lietuvių kalboje. Verta ke-liolikos dolerių, bet kainuoja tik 25c. Siųsk 25c. krasos ženkleliais šiandien adresuojant:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VISI JAUNI VYRAI, PAVIENIAI AR ŽENOTI

Neišbėgsite niekur

Turėsite eiti visi į KARĘ. Nemanykite kad val-džia juokauja ir nemanykite kad tik iki 31-nų me-tų vyrai reikalingi del karės. Vėliaus valdžia iš-šauks visus vyrus nepaisant, kiek senumo ir kelius vaikus turi, bile-tik galės karabiną panešti, tai ir turės eiti.

Bet, mes žinome daug gerų vietų ir visai arti Boston'o, kur galima išvengti KARĖS. Ant farmų karės nebus ir nereikės bijoti jos. Valdžia FARME-RIŲ NEIMS į karę, nes visai Amerikai grėstų ba-das.

Tai-gi, kam eiti į karę, jeigu galima apsigy-venti ramiai ant FARMOS ir būti "bosu" pats ant savęs. Mes į kelias savaites jau pardavėm apie 50 farmų ir turim dar ant pardavimo apie 500 gražių ir puikių farmų arti Boston'o. Todel, malonėkite užėiti ir pasiimti mūsų KATALOGĄ DYKAI, ir jei-gu norėsite pamatyti farmas, mes nuvežsim automo-biliu dykai visus, nes patis visada važinėjamės ir tuomi pačiu žygiu, mes galim ir Tamstas nuvež-ti su visa šeimyna pažiūrėti farmos. Jeigu nepatiks, nereikės pirkti ir nebus jokių iškaščių del Tamistų.

Pirkite farmas dabar, nes daug fermerių ne-gauna darbininkų, tai parduoda farmas labai pigiai. Mes gvarantuojam po karės, tą pačią farmą parduo-sime dvigubai brangiau iš

LIETUVIŲ AGENTUROS,

A. Ivaskzevicz, agentas,

315 Broadway, South Boston, Mass.

Muzikos Mylėtojams Naujiena

Detroit'an nesenai atvažiavo muzikas

A. ALEKSANDRAVIČIUS,

baigęs Varšavos muzikalę konservatoriją, ir atidarė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokinama ant Piano, Smuiko, Choro Giedojimo ir Vargonininkavime. Taipogi išguldoma Teorija, Harmonija, Kontropunktas, Instrumentacija ir Mu-zikos Istorija.

Užsirašyti į bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kaina labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nuolaida. Vi-siems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariame imti lekcijas šioje lietuvių muzikos mokykloje.

Adresas:

A. ALEKSANDRAVIČIUS

Vedėjas

180 Cardoni Avenue, Detroit, Mich.

Paieškojimai

Jeigu nori surasti savo gi-mines ar pažįstamus prisijusk paieškojimą į "Darbininką."

So. Boston, Mass.

Už vieną sykį 50c.

" du " 75c.

" tris " \$1.00

Už paieškojimus pinigų siųskite iš kalno.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,

IEŠKAU VIETOS VARGO-NININKO, antrašą sužinoti "Darb." Red.

TUOJ REIKALINGAS VAR-GONINKAS. Užmokes ties ne-mažiau 70 dol. mėn. Kreiptis: Kun. J. Valaitis, Girardville, Pa.

REIKALAUJU VARGONI-NINKO VIETOS. Esu atsakan-tis vargonininkas ir turiu paliūdijimus nuo klebonų. At-siūskite į "Darbininko" Ad-ministraciją, 242 W. Broad-way, So. Boston, Mass.

Paieškau pusbrolio Vincento išŠilio Simano sūnaus; paieina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Aluntos parapijos, Makilių so-džiaus. Meldžiu atsiųskti šio antrašu:

M. Šeikis,
129 Granite St.,
So. Boston, Mass.

Nusipirkite atminčiai iš "Darbininko" knygyno atvi-ručių su Tėvo kun. V. KULI-KAUSKO paveikslu. Labai gražiai atspaudintos ir parsi-duoda tik po 5 centus.

Sustok! Skaityk! Galvok!

Užlaikau visokios rūšies maldaknygių ir įvairių svieti-škų knygų.

Parduodu už pigią kainą.

Užrašinėju laikraščius: "Darbininką," "Draugą," "Žvaigždę," "Vytį," "Žvir-blį," "Tautos Rytą," "Pa-žangą," "Moksleivį," "Mo-terų Dirvą" ir "Garsą."

Galite gauti ir pavieniais egzemplioriais.

Kreipkitės pas:

Andriejų Kulbicą,
7602 Aberdeen Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

Lietuviška-Polska
LIGONINĖ.

197 Broadway, S. Boston, Mass.

Telefonas "S. Boston 1194-w

Daktarai dieną ir naktį.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripil-domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

RAČIUNO NAUJI PAVEIK-SLAI IR ILIUSTRUOTOS DAINELĖS ATSIUBUS:

Ketvergų vak. Birželio 14-tą d. Mendelson Hall, N. Main gat., Rockford, Ill.

Subatos ir nedėlios vakare, Birželio 16-tą ir 17-tą dd. Šv. Jurgio parap. Lietuvių Nau-joj Salėje, Westminster ir Cardoni gat., Detroit, Mich.

Serodos ir Ketvergų vaka-rais, Birželio 20-tą ir 29-tą d.d. Bažnytinėj Salėje, Rochester, N. Y.

DR-JOS KURIOS "DARBI-NINKA" TURI PAEMĘ UŽ ORGANĄ.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DR-JA VAKAR. PENNSYL-VANIOJ.

Prez. — J. Petraitis,
1505 Carson St.,
S. S. Pittsburgh, Pa.
Vice-prez.: — K. Smigelskis,
1 Ellen St.,
Carrick Pa.,
Mt. Oliver St.

Prot. Sekr.: — J. Packevich,
2107 Wharton St.,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Fin. Sekr. — Jos. Danksys,
138 So. 20 St.

Išdininkas: — B. W. Woshner,
1514 Carson St.

Direktoriai:
J. Marcinkevicz,
2106 Carson St.,
J. Janauskas,
75 So. 19-th St.,
M. Brazinskas,
1110 Freyburg St.,

J. Kybartas,
2115 Wrights St.,
P. Kildušis,
1811 Wharton St.,
Pittsburgh, Pa.

K. Vieraits,
1717 Arcena St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Janitor: — J. Tamkevičia,
2025 Jane St.,

Marshal: —
C. Patckevich,
1908 Merriman St.,
M. Brazinskas,
1110 Freyburg St.,
Pittsburgh, Pa.

AR NORI GAUTI GERĄ DARBĄ.

Mokykis amato

The Benn Pitman School of Shorthand.

Katherine Evans Walsh valdytoja Duoda dienas ir vakarines lekcijas Shorthand, Typewriting ir Stenotypy. Mokina po vieną. Darbas užtikrintas.

Telephone connection.
51 M. St., SO. BOSTON, MASS.

Dr. Paul J. Jakmank (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare

509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON. Tel 502 S. B.

Central Spa.

Broadway, So. Boston, Mass. Kampas Dorchester Street.

Geriausia vieta, kur gali-ma gauti įvairių rūšių SAL-DAINIŲ, ŠALTAKOŠĖS (ice-cream), SODA ir CIGARŲ.

Taipgi įvairių FRUKTŲ-VAISIŲ. Prielankus patarnavimas. Tel. So. Boston 21032

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAZUS! Ją išdir-ba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tynu ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašina visokius spu-gus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1. Pinigus galit siųst ir stampoms.

J. RIMKUS

P. O. Box 36, Holbrook, Mass

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adyos 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gido visokias ligas Prtekiria Akinias.

419 Boylston St., Boston, Mass.

ELLIS McCLEARY CO

Prirengiam pilnai \$150.00 laidotuves už

Užtikrinan-69, 50 Jokių vir-šaus mokes-čių nėra.

a arba vi-sai nemokėkite.

Tel. Back Bay 6722

1666 Washington St. Boston.

Didžiausia Rakandų Vertė!

Niekur kainos negali būti sulgyintos Bostone su mūsų kainomis.

75c. Linolėja (linoleum) 35c. mąstas.

\$24.00 Geriausi vaikų veži-mėliai (Carriages) \$16.50

\$ 6.50 Geležinės lovos..... 4.75

20.00 Bresinės lovos..... 13.85

15.00 Šaldytuvai (Refriger-ators)..... 10.50

5.00 Minkštais viršais ir a-pačia šieninkai (mat-resses)..... 3.75

13.00 Ažuolinės kamodos... 8.85

24.00 Aks. karpetos 9X12... 17.50

14.00 Vilnonės ar valakni-nės..... 10.95

7.50 Sulenkiami vežimėliai vaikams..... 5.95

35.00 Ketvirtainės ažuolinės šėpos..... 26.75

Mes parodysime daugiausia ir pilnai pripildytus namus įvairios rūšies rakandais So. Bostone.

Turime šimtais visokių rakandų nupiginta kaina, kuriuos mes kiekvienam išrodysime ir taip-gi jų kainas.

MES GVARANTUOJAME UŽ KIEKVIENĄ PARDUOTĄ RA-KANDĄ.

James Ellis Co

Kampas B ir B'way,

SOUTH BOSTON.

PINIGAIŠ ARBA ANT ISMOKEJIMO.

A T D A R A: Panedėlio ir Su-batos vakarais.

Rusiškos ir Turkiškos MAUDYKLĖS.

11 Savoy St., Boston, Mass.

Tarpe Washington Str. ir Harrison Ave.,

1 ir 2 Leverett Ave., BOSTON, MASS.

netoli Leverett St.

Atdaros dienomis ir nak-timis del vyrų ir moterų. Pri-vačiški miegami kambariai.

IŽANGA 30 centų.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai.

Ofiso valandos: Rytis iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

NUO ADMINISTRACIJOS.

Šiuoni pranešame visiems savo skaitytojams, kurių pre-numerata pasibaigė arba jau baigiasi, kad pasiskubintumė-te atnaujinti, nes mes kaip tik išsiuntinėjame pranešimus ir negavę jokio atsakymo, turė-sime sustabdyti siuntinėjimą "Darbininko."

Taip reikalauja pačtas, o an-tra pabrangus popierai negali-me siuntinėti ant abejo.

Kaip gaunate žinią tuojaus pasirūpinkite prisųsti money order arba čekį.

Jeigu to negalite padaryti parašykite nors kada prisųsi-te pinigų.

Pasitikime, kad mūsų skaity-tojai ir rėmėjai paklausys ir nevilkins pristuntimą.

"Darb." Administracija.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Physician and Surgeon (lietuvis gydy-tojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universitetą) Gydo visokias ligas vy-rų, moteriu ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėliomis: 9-11 rito 1-4 po piet.

Papuoškite savo knygyną.

Jeigu norite turėti savo namuose dailiai iš-leistą knygelę "Vaizdeliai," tai nieko nelaukda-mas įdėk už 30 centų krasos ženklelių ir po 2-3 die-nų turėsi labai gražių apyskaičių. Norintieji lin-ksmai liuosą laiką praleisti būtinai turėtų nusi-pirkti.

Siųskite užsakymus šiuo adresu:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pirkite Rakandus Lietuvių Rakandų Kompanijos Krautuvėje

Gausite teisingą ir prielankų patarnavimą.

Prašome ateiti ir prisžiūrėti mūsų kainoms.

Pigesnės kainos negu pas kitus.

Jeigu norite, kad jūsų stuba būtų papuošta naujausios mados rakandais, tai nieko nelaukdami nusipirkitė iš

Lithuanian Furniture Co.

268 Broadway, So. Boston, Mass.

Farmos! Farmos!

Lietuviai, norėdami pirkti farmas, privalote ge-rai apsižiūrėti kur ir kokią žemę perkate, nes kitaip galite baisiai apsigauti ir prarasti visus savo sun-kiat uždirbtus centus.

Mes stengiamės kiekvieno lietuviuo atkreipti aty-dą ir patariam visiems pirkti farmas Wisconsin valstijoje, Clark pavieta, nes čia yra viena iš geriau-sių ir puikiasių apielinkų del apsigyvenimo mū-sų lietuviams. Čia žemė yra puiki ir derlinga, juod-žemis, apačioje su moliu; visokie javai puikiai dera. Šios farmos randasi pačiame viduryje Wiscon-sino valstijos, arti miestų, geležinkelio, moksloinių ir visų parankumų, kas tik žmogui reikalinga dabartiniam gyvenime. Čia farmas galima pirkti ant labai lengvų išmokėsčių, nors ir biedniausias žmogelis gali įsigyti sklypą puikios žemės ir gyven-ti sau ramiai, nebijodamas bedarbės ir blogų lai-kų.

Atvažiuokite, o persitikrinsite patis, nes kitaip negalite nuspręsti šių farmų gerumo ir žemės der-lingumo. Del platesnių žinių rašykite laišką, mes suteiksime sąžinišką patarimą.

LITHUANIAN COLONIZATION CO.

O W E N W I S.

Reikalaujame agentų kiekviename mieste. Už-mokėstį agentams duodame gerą.